C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.4r-63/25 Judecătoria Drochia, sediul Central
Nr.PIGD 4-24038515-03-4r-17012025 Judecător: Lucia Grădinari

D E C I Z I E
În numele Legii

03 aprilie 2025 municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,
În completul compus din:
Președintele completului, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către contravenienta Țurcan Olesea împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din data de 27 noiembrie 2024, pronunțată pe cauza contravențională cu privire la învinuirea adusă acesteia în comiterea contravenției prevăzute de art.354 alin.(1) Cod contravențional.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele recursului, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 21 martie 2024, întocmit de agentul constatator, contravenienta Țurcan Olesea - la data de 13 martie 2024 ora 11.00, în timpul petrecerii ședinței consiliului local satul Maramonovca raionul Drochia a acostat-o jignitor pe Cebotari Silvia înjosindu-i demnitatea și onoarea de cetățean, acțiunile fiind încadrate conform art. 354 alin.(1) Cod contravențional.

Pentru fapta descrisă, prin decizia agentului constatator din 21 martie 2024 Țurcan Olesea a fost recunoscută vinovată în baza art. 354 alin.(1) Cod

contravențional și sancționată cu amendă în mărime de 6 unități convenționale, echivalent a 300 lei.

La 04 aprilie 2024 Țurcan Olesea a contestat procesul-verbal și decizia din 21 martie 2024.

În contestație a invocat că, fapt, după cum reiese din conţinutul procesului verbal contravenţional, ea Ţurcan Olesea la data de 13.03.2024 în jurul orei 11.00 în timpul petrecerii şedinţei Consiliului local Maramonovca raionul Drochia ar fi acostat-o jignitor pe Cebotari Silvia înjosindu-i demnitatea şi onoarea de cetăţean. Respectiv conform concluziei agentului constatator a comis contravenţia prevăzută în art.354 al. 1 Cod Contravenţional RM (huliganizmul nu prea grav).

Nu este de acord cu decizia agentului constatator şi sancţiunea aplicată, considerându-le ca fiind ilegale şi pasibile de a fi anulate din următoarele considerente: In fapt, la data de 13.03.2024 în calitate de ales local (consilier) în Consiliul sătesc Maramonovca raionul Drochia a participat conform obligaţiunilor stabilite în art.ll al.l al Legii nr.768 din 02.02.2000,,Privind statutul alesului local,, la şedinţa consiliului sătesc, în momentul luării de cuvînt care ea fost acordat de către preşedintele şedinţei conform regulamentului, sistematic era întreruptă verbal din sală de către Cebotari Silvia care nu este consilier şi nu are nici o atribuţie la activitatea consiliului. Rolul lui Cebotari Silvia la fiecare şedinţă este de a provoca situaţii de conflict şi impedimente consilierilor din opoziţie de a lua cuvînt şi a-şi exercita drepturile stabilite de lege în momentul discutării problemelor incomode şi încălcărilor ce au loc din partea Autorităţilor publice locale şi funcţionarilor din cadrul primăriei Maramonovca raionul Drochia.

Fiind permanent întreruptă de către cet.Cebotari Silvia în procesul luării de cuvînt în cadrul şedinţei din 13.03.2024 i-a făcut acesteia observaţie să respecte ordinea publică în sala de şedinţă şi să nu să se implice în activitatea consiliului. Astfel, de facto a fost sancţionată de către agentul constatator pentru exprimarea unei opinii şi cererea de a respecta ordinea publică din partea cet.Cebotari Silvia în procesul petrecerii şedinţei Consiliului local din 13.03.2024.

În circumstanţele date consideră că nu a comis careva acţiuni ilegale, agentul constatator a examinat cazul în mod unilateral şi neobiectiv, ajungâng la o concluzie eronată, care drept rezultat a avut atragerea sa ilegală la răspundere contravenţională, concluzia agentului constatator este lipsită de careva bază probatorie, dar numai pe plângerea Silviei Cebotari.

Toate circumstanţele date denotă că de către agentul constatator au fost acumulate şi administrate probe necesare şi suficiente pentru a dovedi vinovăţia sa în comiterea contravenţiei prevăzute în art.354 Cod Contravenţional, deoarece nu i-au fost explicate drepturile potrivit faptei contravenţionale, incriminate; nu sînt administrate probe privind existenţa contravenţiei; nu sînt martori care ar putea confirma presupusa contravenţie; agentul constatator în procesul verbal nu a indicat expres şi explicit prin ce acţiuni concret din partea sa a fost acostată, jignită şi înjosită demnitatea şi onoarea Silviei Cebotari.

În circumstanţele date consideră că, există suficiente temeiuri pentru declararea nulităţii procesului verbal contravenţional şi deciziei agentului constatator din data de 21 martie 2024, cu dispunerea încetării procesului din lipsa faptei contravenţionale.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 27 noiembrie 2024 s-a respins contestația înaintată de Țurcan Olesea împotriva procesului- verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 168289 din 21 martie 2024, prin care Țurcan Olesea a fost supusă răspunderii contravenţionale conform art. 354 alin. (1) Cod contravenţional ca neîntemeiată.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs contravenienta Țurcan Olesea fiind solicitată casarea hotărârii, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

În motivare, recurenta a menționat că, nu a comis careva acțiuni ilegale, agentul constatator a examinat cazul în mod unilateral şi neobiectiv, ajungând la o concluzie eronată, care în rezultat a avut atragerea sa ilegală la răspundere contravențională, concluzia agentului constatator este lipsită de care probatorie, dar numai pe plângerea Silviei Cebotari. Nu i-au fost explicate drepturile potrivit faptei contravenționale incriminate; nu sânt administrate probe privind existența contravenției; nu sânt martori care ar putea confirma presupusa contravenție; în procesul verbal nu este indicat expres şi prin ce acțiuni concret din partea sa a fost acostată, jignită şi înjosită demnitatea şi Silviei Cebotari; depozițiile martorilor audiați în instanța de fond urmând a fi apreciate în mod critic.

A notat că, cauza a fost examinată în lipsa sa, or, pentru data de 24 octombrie 2024 a depus cererea de amânare, iar pentru data de 27 noiembrie 2024 nu a primit careva citații, în lipsa sa fiind audiați martorii, fiind lipsită de dreptul de a adresa întrebări acestora, la rândul său, de a solicita audierea martorilor în susținerea apărării.

Potrivit art.471 alin.(1) Cod contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților*, iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, *instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței*.

Astfel, fiind numită cauza spre examinare pentru data de 03 aprilie 2025, părților li-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință.

Referințe nu au parvenit.

Verificând aspectele de fapt în raport cu temeiul de drept pentru recurs, precum și materialul administrat la caz, Colegiul va admite recursul, va dispune casarea hotărârii atacate, cu adoptarea unei soluții noi, prin care Țurcan Olesea va fi liberată de executarea pedepsei, în legătură cu intervenirea termenului general de prescripție pentru atragerea la răspunderea contravențională prevăzut la art. 30 alin. (2) Cod contravențional.

De drept, soluția Colegiului se întemeiază pe dispozițiile:

- art.470 alin.(3) Cod contravențional potrivit căror *instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără agravarea situației contravenientului;*

- art.473 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod contravențional, potrivit cărora, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: ...admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și adoptă una dintre următoarele soluții: ...dispune achitarea persoanei sau <u>încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art.441</u>*.

Astfel, judecând recursul, Colegiul penal constată că, la examinarea cauzei cu privire la învinuirea adusă Olesei Țurcan privind săvârșirea contravenției prevăzută de art.354 alin.(1) Cod contravențional, instanța de fond a ținut seama de aspectele importante pentru soluționarea cauzei pe fond, întemeiat și prin prisma probatoriul cercetat ajungând la concluzia de vinovăție a Olesei Țurcan în comiterea faptei contravenționale ce i-a fost imputată acesteia prin procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 168289 din 21 martie 2024 întocmit de către agentul constatator Lisnic Alexandru, stabilind caracterul veridic al acestei contravenții.

Instanța de fond just a stabilit că, a fost realizată o descriere corespunzătoare a faptelor, cu specificarea acțiunii autorului și a tuturor circumstanțelor de natura

care redă faptei un caracter contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție corespunzând rigorilor legale instituite, respectându-se dispozițiile legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art.447[1] alin.(3) Cod contravențional, neexistând cazuri de nulitate care ar putea fi invocate.

Colegiul consideră că, examinând contestația, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia privind confirmarea vinovăției Olesei Țurcan în comiterea contravenției imputate, care a fost demonstrată prin probele acumulate de agentul constatator, cercetate și verificate în ședința de judecată a primei instanțe, cum ar fi: procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 168289 din 21.03.2024; plângerea depusă de către Cebotari Silvia la data de 14.03.2024; proces-verbal de audiere a victimei; proces-verbal de audiere a martorilor; proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional.

Recurenta critică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond, considerând-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute, deoarece la faza judecării cauzei instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția Olesei Țurcanu în comiterea contravenției incriminate, pentru care a și fost sancționată la 21 martie 2024, rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar invocările aduse de recurentă, precum că, instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs.

Cât privește poziția contravenientei Țurcan Olesea de nerecunoaștere a celor încriminate, instanța de recurs o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina, garantat de art.377 Cod contravențional și art. 6 CEDO, or, contravenientul pe parcursul procesului contravențional nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și acest fapt nici nu poate fi calificat ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei.

Colegiul menționează, că în cauză lipsesc date, ce ar pune la îndoială obiectivitatea celor declarate de victimă, cea din urmă exercitându-și neîntârziat dreptul la un proces echitabil, prin plângerea formulată la IP Drochia, în care de altfel invocă direct acțiunile ilegale întreprinse de Țurcan Olesea față de ea (f.d.10).

Colegiul penal, în respingerea alegațiilor recurentei reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 168289 din 21 martie 2024 a fost întocmită şi perfectată în prezența contravenientei Țurcan Olesea. În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității deciziei supra menționate, instanța constată că aceasta a fost încheiată cu respectarea dispozițiilor legale incidente şi cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art.443 Cod contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

De asemenea, instanța judicios a apreciat că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 168289 din 21 martie 2024 nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, instanța nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin acțiuni ilegale enumerate expres în art. 425 alin. (6) Cod contravențional.

Sub acest aspect, Colegiul penal consideră că, prima instanță justificat a conchis că la caz s-a constatat cu certitudine că organul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar şi apreciate just de instanță.

Nu poate fi acceptat argumentul contravenientei Țurcan Olesea în aspectul examinării cauzei în lipsa sa, întrucât pentru data de 23 octombrie 2024 a depus cerere de amânare a examinării cauzei, or, lecturând materialele cauzei se atestă lipsa unei atare cereri.

Aici urmând a se menționat că, în cadrul ședinței de judecată din data de 31 iulie 2024 s-a supus audierii contravenienta Țurcan Olesea, victima Cebotari Silvia și agentul constatator Lisnic Alexandru, care s-au expus pe marginea circumstanțelor cauzei, pe dosar anunțându-se întrerupere pentru data de 23 octombrie 2024 la solicitarea contravenientei și victimei în vederea prezentării probelor suplimentare (f.d.47), contrasemnând avizul de înștiințare (f.d.55).

Respectiv, la ședința de judecată din data de 23 octombrie 2024 s-au prezentat agentul constatator Lisnic Alexandru și victima Cebotari Silvia, fiind lipsă contravenienta Țurcan Olesea, conform procesului-verbal al ședinței de judecată punându-se în discuția participanților la proces posibilitatea continuării examinării cauzei în absența contravenientei, agentul constatator a menționat, citez *”...consider posibil, am discutat cu contravenienta şi ea cunoaşte despre data şedinţei...”,* motiv pentru care instanța a dispus continuarea examinării cauzei în lipsa acesteia, pe dosar anunțându-se întrerupere pentru data de 27 noiembrie 2024 (f.d.62-63), contravenienta Țurcan Olesea fiind înștiințată pentru ședința

respectivă, fapt confirmat prin citația cu nr. de ieșire 17.961 din 25 octombrie 2024 (f.d.68).

În acest context, Colegiul ține să menționeze că, potrivi jurisprudenței CEDO în cauza *Avramenco vs Moldova*, amânarea examinării cauzei nu poate fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa la intervale rezonabile de timp, de stadiul procesului despre care au cunoștință.

Deși, la caz se atestă aprecierea corectă a circumstanțelor de fapt și aspectelor de drept ale cauzei, Colegiul penal constată prezența circumstanțelor care înlătură răspunderea contravențională a Olesei Țurcan pentru fapta comisă, or la data de 13 martie 2025 a intervenit prescripția atragerii acesteia la răspunderea contravențională.

Potrivit art.26 lit.d) Cod contravențional, *înlăturarea răspunderii contravenţionale pentru fapta ce conţine elementele constitutive ale contravenţiei are loc în cazul: ...prescripţiei răspunderii contravenţionale*.

Prescripția răspunderii contravenționale este reglementată de dispozițiile art.30 Cod contravențională. Astfel, potrivit art.30 alin.(1) Cod contravențional, *prescripţia înlătură răspunderea contravenţională*.

Potrivit art.30 alin.(2) Cod contravențional în redacția de până la 07 iunie 2024, *termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an*.

Urmează de remarcat, că prin Legea nr.136 din 06 iunie 2024 (în vigoare din 07 iunie 2024 cu unele excepții) pentru modificarea unor acte normative - art.III pct.2, au fost introduse modificări la art.30 alin.(2) Cod contravențional, - cuvintele „un an” se substituie cu textul ”18 luni”, respectiv, în noua redacție alin.(2) al art.30 CCo stipulează, că termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 18 luni. Însă potrivit art.IV alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.136 din 06.06.2024, prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.I pct.4, 144–146, 151 şi a art.III pct.2, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. *În cazul infracţiunilor sau contravenţiilor săvârşite până la intrarea în vigoare a prezentei legi, calcularea termenului de prescripţie se efectuează conform condiţiilor şi termenelor de până la intrarea în vigoare a prezentei legi*.

Respectiv, având în vedere prevederile legii enunțate *supra*, în cauza în privința Olesei Țurcan, calcularea prescripției urmează a fi efectuată conform prevederilor art.30 Cod contravențional în redacția de până la 07 iunie 2024.

Potrivit art.441 alin.(1) lit.b) Cod contravențional, *procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: ...se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31*, iar rezultând din prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod contravențional, instanța de recurs *poate dispune încetarea procesului contravenţional în cazurile prevăzute la art.441 Cod contravenţional*.

Respectiv, având în vedere că fapta contravențională a fost comisă la data de 13 martie 2024, rezultă că la 13 martie 2025 răspunderea acesteia a fost prescrisă, împrejurare care condiționează înlăturarea răspunderii Olesei Țurcan în temeiul art.26 și art.30 Cod contravențional în redacția de până la 07 iunie 2024.

Luând în considerație motivele invocate supra, Colegiul penal consideră oportun de a admite recursul, cu casarea hotărârii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere a contestației, cu anularea deciziei agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Drochia, din 21 martie 2024, cu privire la aplicarea amenzii în mărime de 6 unități convenționale, cu încetarea procesului contravențional pe motivul intervenirii prescripției atragerii la răspunderea contravențională.

În conformitate cu art.473 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de către contravenienta Țurcan Olesea împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 27 noiembrie 2024, pronunțată pe cauza contravențională cu privire la învinuirea adusă acesteia în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 alin.(1) Cod contravențional, se admite, cu casarea integrală a hotărârii nominalizate și pronunțarea unei noi soluții, după cum urmează.

Contestația înaintată către Țurcan Olesea, se admite din alte motive, decât cele invocate.

Conform art.30 alin.(2), (5) Cod contravențional, se încetează procesul contravențional în privința Olesei Țurcan pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art.354 alin.(1) Cod contravențional, cu anularea deciziei agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Drochia, Lisnic Alexandru din 21

martie 2024, cu privire la aplicarea amenzii în mărime de 6 unități convenționale, pe motivul intervenirii prescripției tragerii Olesei Țurcan la răspunderea contravențională.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ghenadie Liulca

Judecători: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache